

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyitltér sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk
Rónai Frigyes kiadó
címére küldendők.

XXIX. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRITS LAJOS.

22. szám.

A katonaságnak aratás idejére való szabadságolása.

A sajtóban, a különböző társadalmi mozgalmakban és magában a parlamentben évtizedeken át követelték a katonaságnak aratás idejére való szabadságolását. A gazdasági termékek sürgős learatása és behordása különösen a nagy kívándorlás következtében sok gondot okoz a kisgazdáknak és birtokosoknak. A magasabb és csaknem elviselhetetlen munkabérek mellett a mezőgazdaság kiszámíthatatlan károsodást szenved.

Nem csoda azért, hogy a katonaságnak aratás idejére való szabadságolása a közvéleményt mindig foglalkoztatja. A katonaság a pénzt, időt és az elvesztett munkaerőt illetőleg nagy áldozat az országra. Bár tudjuk, hogy a katonaságra, az ország biztonságának, hírnevének és becsületének külső és belső zavarok ellen való megvédésére szükség van, mégis közelebb kell azt hozni az élethez és ennek követelményeihez. A katonai érdekek kielégítése után gondoskodni kell a gazdasági, társadalmi és kulturális érdekek kielégítéséről is.

Bármily kívánatos és indokolt is volt az aratási szabadságolás, a hadügyi kormány abba belemenni nem igen akart. Azt a kifogást hallottuk, hogy az aratási szabadságról visszajött legénység fejeleme lazul, lesoványodott állapotban jön majd vissza, a katonai kiképzés károsodnék és az otthon levő aratók felfogadása elmaradna.

Ezek a kifogások mind elestek, mert a katonaság az elmúlt évben aratás idejére szabadságoltatott. Ez a szabadságolás azonban csak próbaképp hozatott be és csak az 1—40 holdig terjedő birtokok tulajdonosai és bérlői, az ily birtokok tulajdonosainak és bérlőinek a fiai részesültek 3 heti aratási szabadságolás kedvezményében. A munkások,

a honvédek nem tarthattak igényt a szabadságolásra. A lovasságnál és műszaki csapatoknál nem engedtek ugyyszólván senkit haza aratni, mert a lovak ápolása és trenirozása állandóan igénybe veszi a legénységet.

Hogy a munkások nagy része miért nem kapott az elmúlt évben aratási szabadságot, azt megérteni nem tudjuk. Hisz az aratást ép a munkások végzik. A gazdák fiai csak akkor, hogyha kisebb terjedelmű a birtok és nagyszámu a család.

A 20 holdas gazda már nem arat, hanem odaadja azt az aratóknak. Saját háza népével végzi a zöld takarmány learatását és behordását, az aratók által learatott gabonatermékek összehordását.

A földhöz ragadt szegény munkás, hogyha munkaképtelen és nagyszámu a családja, tényleg szolgáló fiát nagyon nélkülözi. Aratás idejében segítségére lenne a fia, sőt megkeresné az egész család részére a téli kenyeret. De mit szólunk arról a munkásról, a ki harmadik évét szolgálja, őszkor haza jön és nincs betevő kenyere. A gazda fiát biztos kenyér várja, de a szegény munkás télvíz idején nyomornak van kitéve, hogyha aratás idejében kenyerét meg nem keresheti. Családalapításra nem is gondolhat.

Igaz, hogy az illető csapatparancsnoknak módjában volt még a munkásokat is szabadságolni, de ez csak szörvénnyesen történt, mert első sorban a gazdák fiai kaptak szabadságot. A munkásokra csak akkor került a sor, ha a gazdák fiai közül kevesen kérték a szabadságot és emellett az állományviszonyok is lehetővé tették a szabadságolást.

A munkásoknak az aratási szabadságolásuknál való mellőzése nagy elkeseredést okozott és alkalmas volt az izgatásra. Nagyon félt, hogy az aratást végző munkásoknak az aratási szabadsá-

golasát mellőző hatósági intézkedések az amúgy is nagy mértékben fennálló társadalmi ellentéteket még jobban kiélesítik, osztálygyűlöletre és szakadásra vezetnek.

Jogos panasza az ama körülmény is adott okot, hogy a 40 kat. holdnál nagyobb birtok tulajdonosa vagy bérlője, az ily tulajdonosnak vagy bérlőnek a fia már nem kaphatta meg az aratási szabadságolást. A csapatparancsnokság meg szigorúan ragaszkodott a holdak megállapított számához és pedig tekintet nélkül arra, hogy a szabadságolásból kizárt katonának nagyobb szüksége volt a kedvezményre, mint amekkorának, a ki szabadságoltatott. A 30 holdas gazda fia nem aratott, hanem végzte a gabonatermékek behordását, ami ugyan csak fontos és halaszthatatlan mezőgazdasági munka. Ugyanezt a munkát miért ne végezhetné annak a gazdának a fia is, aki például 50 holdas birtok tulajdonosa vagy bérlője. A mikor fejeverszűnet „Waffenruhe” van és a tisztek is az arany szabadságot élvezik, hadd kapjon aratási szabadságot mindenki, a kinek arra tényleg szüksége van. A nagyobb birtok tulajdonosa a mai rossz munkáviszonyok között ép ugy nélkülözi katonai fiát, mint az a gazda, a kinek kevesebb a földje.

A honvédségnél nem volt aratási szabadságolás. Gyengék az állományviszonyok. Ez mindenesetre elfogadhatónak látszó indok, de attól tartható, hogy a honvédség iránt táplált tisztelet és lelkesedés rovására szolgál. A honvédségnél nem csak a fegyvergyakorlatok hosszabb tartamuk, hanem aratási szabadságolás sem kapható, a mi az egyszerű emberben a honvédség iránt nagy ellenszenvet támaszt. A fegyvergyakorlatokat nem július hóban az aratás idejében, hanem kétszer, tavaszkor és őszkor kellene megtartani. Ez lehetővé tenné az aratás idejére való szabadságolást.

Tárca.

Az elvesztett becsület.

Irla: P. L. Adesz.

Biborhomályban uszik az égélja... A nap, miként távozó szerelmes, vissza-visszanéz az ég pereméről, bágyadt, szomorú, de mégis biztató pillantásokat vetve a föld felé, míg végre bucsucsókat intve lehanyatlak. S feltűnik a hold ezüstös fényével. Az apró csillagok mint halványan pislogó parányi mécsék, bágyadtan szórják le a földre ragyogó sugarait, melyek tündöklő gyémánttá varázsolják a mező szende virágain és a lák levelein ringó-rengő, édesen suttogó harmatot... Szívet-lelket andalító, édes némaság honol mindenütt; csak az erdő fái között szállidogál az esteli szellő, vidáman csacsogva, édes hangokat suttogva; csak elvétve zörren egy-egy levél és recseg egy száraz faág; csak elvétve csicsereg édesen egyet-kettőt egy kis madár — bizonyosan igen szépet álmodik...

S e néma csendben egy ember áll meg az erdő szélén. Széles kalapu, bogárszemű, barna arcú, huncut fekete bajszu, deli természetű legény. Széles mellén megfeszül a piros mellény, borjuszájú gyolcs ingujjából kilátszik erőteljes duzzadó karja, mely villogó fókósan pihen. Mellénye alatt hosszú redőkben ereszkedik alá bő, ráncos gatyája.

Némán áll a legény s merengve néz maga elé... Az a titokzatos félhomály, az a harmattól csillogó szende kis virág, az a büszke hegy terebélyes tölgy- és bükkfáival, az a lágyan zsongó esteli szellő, az a néhai galyrecsegés s madárcsicseregés és a mindezt körülölelő csendes némaság és az ebbe belezúgó esteli

harangszó megrendíti a haramiát... Homlokán sötét felhők gyülekeznek, szeméi mind nyugtalanabbak, zavartabbak lesznek, arcizmain ideges rángatózások vonulnak át, lázasan piheg a keble, lélekzetét fuldokolva szedi, s szemébe könnyek gyülekeznek, ajkai halkán mormolják: „Hova jutottam!...” Elcsuklik a hangja... Csak halk zokogása hallik, záporként hull a könnye. Oly jól esik neki a sírás! Minden könnyecpp gyógyító ír lelke nagy sebére. Ami a virágnak a harmat, lelkének az a könny...

Majd, mikor a sírás első rohama megszűnt, komoran mondja: „Elhagytam a szülői házat, hol szerető édes anyám örökösödött felettem szeretetével, tanítgatott imádkozni... Imádkozni... Hej! akkor tudtam imádkozni... De elhagytam a szülői házat. Rablók tanyája jobb volt nekem a szülői otthonnál, rablók káromkodása többet ért nekem az imádságnál, rablók gaztettei édesebbek voltak nekem a józan munkámnál. Fosztogattam raboltam, gyilkoltam!... S mit értem el vele?... Artatlan utasok átka zug a fülemben. A meggyilkoltak lebegnek szemeim előtt rémes alakjukban, holtehérek arccal... Ha nézem az eget, ha szemlélem a földet, a mező virágait, mindig csak azt hallom: „Gyilkos! Gyilkos!” Ha bujdosom az erdőben, azt ropogja a csallit azt recsegi a száraz ág, azt zengi a madár rémesen: „Gyilkos! Gyilkos!”...

Ó kised falu miért nem maradtam körödben! Miért nem hallgattam, anyám, szerető szavadra!... Ó és kitudja látlak-e még valaha bennetek, jó szüleim, kised falum?... Nem! Soha! Nem mehetek hozzátok: elfognak s mint gazembert felkötnek... De végkép veszte volnék?... Nem tudom már én visszaszerezni becsületelem?... Azt mondják, az elvesztett becsületet nehéz visszaszerezni. Ami nehéz, nem lehetetlen... Megpróbálom... Előre!...

S villogó fókókat messze elhajtván, megy... megy a legény — előre

Vigan mosolyognak a tünde csillagok s a telehold, vigan suttog a kis virág s a gyöngyharmat még csillogóbb, még tündöklőbb lesz örömben. Nem zug már az ártatlan utasok átka, nem kiáltja már semmi: „Gyilkos! Gyilkos!” Csak a lelkiismeret kér még folyton többet, azt sugja: „Tovább! Tovább a megkezdett uton!” s a legény hallgat a lelkiismeret szavára: megy — tovább, tovább a megkezdett uton...

Két büszke hegy között, elrejtve a mélyben, szerényen húzódik meg egy kis város. Nyulánk templomtornyos ujként mutat föl az égre. Az utcák kihaltak, melyek szögletein végre-öt lobbantak a lámpák. Minden ház ablaka sötét, csak egy hatalmas épület ablakain, hol egyikén, hol másikon, buvik elő egy kis fény. Ez a hatalmas épület a fegyház; az éji szemlét tartja benne az öreg börtönőr. Elvégezvén munkáját, szobájába lép, pihenni akar térni, amikor megrögteti valaki az ablakot. Az ablakhoz lép, kinyitja, de rögtön becsapja s szepegeve kérdi: Mit akarsz? Mit keresel itt?

„A becsületelem” hangzik a felelet.
„Szerencsétlen, azt itt nem találod.”
„Ne beszéljen, maga vén sas, hanem nyissa ki az ajtót s zárjon egy cellába!”

Az öreg megeselekszi s, mikor elvégzi, csak a fejét csóválja s mond: „Ejnye! Ejnye!”

A börtönben ül a haramia. Meg-megnedvesedik két szeme pillája, de e könyek nem az önkényl elvesztett testi szabadságáért hanem a reg elvesztett lelki szabadságáért — a becsületért folytak...

Tízszor fordult meg már a vén föld a még vénebb nap körül, mialatt csendesen, magában szállva üldögélt a haramia a börtönben. Istenhez tért, meggyónt, meg-

Felette hátrányos volt az is, hogy a községek későn kaptak az aratási szabadságolásra vonatkozó rendeletet. Ennélfogva a szülők sem kérhették idejében a szabadságolást. Az aratást meg másnak kellett adni, mert nem lehetett tudni, vajjon a tényleg szolgáló fia haza jön-e aratni vagy sem. Maguk a katonák is későn értesülnek a szabadságolásról. Már tavaszkor kellene a katonákat napi-parancsban értesíteni, hogy arra az esetre, hogyha magukat továbbra is jól viselik, aratás idejére szabadságot kapnak. Mindegyik katona jól viselne magát, hiszen kiérdemelné felelőtlenség megelégedését már saját érdekében is, csak hogy megkapja a kilátásba helyezett aratási szabadságot.

A kérvényezést egyszerűbbé kellene tenni. Vagy a község házában felvett jegyzőkönyvbe, esetleg kimutatásba kellene foglalni az aratási szabadságolásra vonatkozó kérelmet, vagy ezt a hadkötelesnek... edénél rapporton kellene előadni. Az aratási szabadságolás véleményezését a községi elöljáróságnak minden körülmények között kellene fentartani. Ellenkező esetben sok visszaélés keletkezne és megkapná a szabadságolás kedvezményét még az a katona is, a ki munkakerülő és bujto-gató szocialista. Az ezredparancsnokságuk kizárólagos hatáskört még azért sem szabad biztosítani, mert az életviszonyok mérlegelésére első sorban a közigazgatási hatóságok vannak hivatva.

A szabadságolást azonban nemcsak a mezei, hanem a szőlőművelési munkák végzésére is kellene biztosítani. A szőlőművelés némelyik vidéken kiterjedt és jövedelmező keresetforrás, a melynek érdekeivel ugyancsak számolni kell. Ép július hó-ban nagy a munka a szőlőművelés terén is. A kapálás, permetezés, kénporozás, oltvány tisztogató-sa, annyi munkát ad, mint 9—10 hold aratási munkája.

Az aratási szabadságolás a mezőgazdaságra a kereseti viszonyokra, a nép jólétére és boldogulására kedvező hatással van, ezért azt nemcsak általánosítani, de megfelelő módon kiterjeszteni is kellene.

A földmivelő nép egészsége.

A nép munkaereje elsőrangú nemzetgazdasági tényező. Elgyengült, elcsigázott nép nem képes nemzeti munkára. Annál kevésbé képes az olyan nép, melyet folyton betegségek erőltetnek és sorvasztanak.

Nálunk a közegészségügy iránt különösen a nép kisebb rétegeiben igen csekély az érdeklődés. Földmiveléssel foglalkozó munkások, sőt még a kisebb gazda-ember is manapság nagyobb súlyt helyez házi állat-taira, mint családja egészségi állapotára. Igaz, hogy közegészségügyi intézményeink még mindig fogyatéko-sak és még mindig számtalan oly közegélt van, hol orvos nincs; sőt még a körorvosi állások sincsenek mindenütt betöltve, bár újabb egészségügyi törvényünk életbelép-tetése óta ez tekintetben kétségtelen a haladás. Azonban még a köznép, különösen az elzártaub faluhelyeken, egészségének megóvása iránt érdeklődéssel nem bír s arra alig fordít figyelmet, az orvoshoz is legvégső esetben és legtöbbször csak akkor fordul, midőn baján már alig lehet segíteni; ezért mindent el kell követni, hogy legalább azon betegségek iránt, melyek legsűrűbben fenyegetik egészségét, kitanítsassék. Valóban elszomorító, hogy a csekély műveltségű nép sok helyütt még a legközvetlenebb fogalommal se bír azokról a veszélyekről, melyek egészségét lépten-nyomon fenyegetik. Darányi földmivelésügyi miniszter, ki a földmivelő

áldozott. Az öreg páter szemében örömkönyekkel oldozta föl s nyugtatta neki az ur testét. Sűrűn meglátogatta; s a haramia feszült figyelemmel csüggett szavain. Fejtette neki a lecsúszott élet jelentőségét, jó tanácsokkal látta el...

Amint említettük, tíz év múlt el... S ime, egy megtört alak hagyja el a börtön büzhedt levegőjű celláját. Homloka ráncos, szemei körül kék karikák vannak — a sok sirás nyomai, arca halavány, sárga, melle beesett, egész teste meggyöngyedt. Ki hinné, hogy ez az a szép szál legény, aki tíz évvel ezelőtt villogó fokosára támaszkodva megállt az erdő szélén? ... Most is úgy világit az ezüstös hold most is úgy ragyognak a tünde csillagok, most is úgy dalol, csicsereg néha néha egyet-kettőt a kis madár, most is úgy zsong az esteli szellő, most is úgy csillog a harmat a szende virágokon a fák levelein: csak ő megtört testileg, de erős már lelkileg...

Habár alig bírják lábai, siet... siet előre. Ime vágya valóra válni, mert láthatja azt a kis falut, azt a kis házat, hol tipogott kis gyermekkorában, hol tarka pillangókat kezegett. Láthatja szerető szülőanyját, szegény öreg édesatyját, bocsánatot kér tőlük, kiket becsúszott életével szívig sértett, akik annyit, de annyit ártak egyetlen fiuk után... Féltéken lép a szülői házba a rettegett haramia s zokogva mondja agg szülei karjai között: „Apám!... Anyám!...” — a többi szívében maradt, de beszélni könyei... „Tehát mégis...” — mondják az agg szülők, s könyvet fiuk könyveivel összetolynak... Azt gondolják, de kimondani nem tudják, mégis, mégis meghallgatta Isten imádságunk. Megbocsátanak neki, hisz szerették, most is szeretik s szeretni fogják mindig...

munkás nép sorsa iránt mindig melegen szokott érdeklődni, közelebb egy kis könyvet íratott dr. Osváth Albert rendőrorvossal „Egészségügyi tanácsadó a földmivelő nép számára” cím alatt, melyet most sok ezer példányban terjesztet a földmivelő nép között.

A nép nevében mi a legnagyobb hálával fogadjuk ezt a jó indulatú figyelmet és egy pillanattig sem törődünk azzal: vajjon nem a belügyi igazgatás hatáskörébe tartozik-e az ily irányú tevékenység. Előttünk s a nép előtt is csakugyan mindegy, hogy honnan ered sorsa iránt a figyelem, — a fő az, hogy a közhatalom érdeklődjék és lehetőleg teljesítse szociális kötelességét.

Bizonyos igaz, hogy a közegészségügyi adminisztrációban az alsó néposztályokra nagy figyelmet kell fordítani. Csalatosan hangsúlyozzuk a szegényebb sorsú alsóbb néposztályokat, mert hát jobb módúak könnyebben tudnak megszerezni sorsukon még betegség esetén is. De általában nagy figyelmet érdemel a szegény nép egészségügyi helyzete azért is, mert ha ragályos betegségek lépnek fel soraik között, akkor az elterjedés és az egész társadalmat fenyegeti.

Nem lehet tagadni: beteg, nagyon beteg a mi földmives népünk. Tüdővész, fertőző betegségek, járványok erősen tizedelik. Gyermekünket még inkább. Pedig a magyar anyák, ha évente kétszer szülnének, akkor sem lennének feles számmal. Hát ha már vagyunk, legalább igyekezzünk egészségesebbek maradni. Sajnos az alsóbb néposztályoknál ez igyekezet nagyon is sekélyes. Idegenkedik patikától, orvostól, a csekélyebb operációtól, kórháztól, szóval mindentől, mivel segíthetne baján. Azért kell a népet kioktatni az öt környező veszélyekről és arról, hogy ha már nem tudja kikerülni a betegséget, legalább ismerje fel baját, hogy tudjon magán segíteni.

Ezt akarja elérni az Osváth által tiszta magyarsággal és könnyen megérthető nyelvezettel írt könyv, mely a hazánkban leggyakrabban fellépő betegségekkel és azokkal a tennivalókkal foglalkozik, miket a betegségek megelőzése érdekében tenni kell.

A modern higiénia szabályait a gyakorlati ember észjárásával idomítja a falusi földmivelő nép életviszonyaihoz és gondos tanácsai kiterjednek nemcsak a lakás tisztántartására és szellőztetésére, hanem a fogak kímélésére, az evésnél követendő egészségügyi szabályokra s a tüdővédtől való óvakodásra, a sebek tisztántartására stb. is. A egyes betegségek során megismertett bennünket az emberi szervezet legfontosabb részeivel, működésükkel és a megóvásuk érdekében szükséges tennivalókkal. A betegek ápolásának tudnivalóit külön fejezetben tárgyalja a közhasznú könyv, melynek gyakorlatilag különösen fontos része népünk ismert szokásai közepe a gyermekágyas asszonyok gondozása. A szeszies italok szerepét az egészségügyi változásokban meggyőző világossággal mutatja be.

Népszerű előadásban tárgyalja: gyomor és bél munkásságát; a gyomor betegségeit; a belek betegségeit; a vakbél gyulladást; a májbajait; a tüdő s annak betegségeit; a tüdővédszt; a vese és vizebetegségeket; a szív gyakoribb betegségeit; a lázt; a sebesüléseket s azokból támadó vérzéseket, zuzódásokat, ficamodásokat és szonttöréseket; az égetett sebeket; az agyvérzés és ideg betegségeket; a ragadós betegségeket és végül a betegek ápolása körül követendő eljárásokat.

Minden művelt nemzetnek van már egy olyan népszerű egészségügyi tanácsadója, a melyből a művelődésnek és kulturális haladásnak igen sok értékes gyümölcse fakadt. Nálunk a most ismertett könyvecske fogja elvinni az egészség megóvásának és helyreállításának fő tudnivalóit a falukba, a pusztákra, a tanyaakra, melyeknek egyszerű népe bizony nagyon keveset tud a modern higiénia szabályairól és melynek körében az e tudnivalók utján elkerülhető, vagy könnyen gyógyítható betegségek és sérülések sok áldozatot szednek. A földmivelésügyi miniszter közérdekű célhoz képest mindössze hatvan fillérben szabta meg a könyvecske árát. A lelkészek, tanítók, községi jegyzők egyszerű levélbeli megkeresésre a földmivelésügyi minisztériumtól ingyen megkaphatják.

És az egykori haramia szülei kis jószága körül józan munkával foglalkozik, öreg édesatyját felmenti a fardozástól; naponta imádkozik, mint gyermekkorában; vasár- és ünnepnapon templomba jár, félénken buzza meg magát egy sarokban s feszült figyelemmel hallgatja az Isten igéjét. Az emberek szemébe nem mer nézni, mindig lehajtott fővel jár az utcán. Még mindig azt gondolja, hogy az emberek szemében az van: „Gyilkos!” Pedig jó emberek részint szánakozva, részint örömmel tekintenek reá. Szánakoznak azon, hogy ifjusága hogyan telt el; örülnek azon, hogy mégis megtért. Szóba állnak vele, biztatják, hogy szemükbe nézzen, ne a földre, hisz' ő már nem gazember, hanem megtért bűnös. De ő erre csak azt feleli, hogy nem érdemli meg. Majd ha lesz becsülete, szemükbe mer nézni. Szegény! még mindig keresi a becsületét! Szakadatlanul dolgozik, mi-alatt mormolja: „Itt, itt találok meg.” Szülei intik, hogy ne törje annyira magát; de ő csak azt mondja: „Itt itt találok meg” — s dolgozik tovább nem pihenve, míg végre összerogy; szülei a szobába viszik s fájdalmasan mondják: „Úgy-e mondtuk, ne törd magad annyira!”

Agyban fekszik a legény; egész teste merev; nem tud szólni, csak szemével néz esdve szüleire. Megértik a szülők: hivatják a papot. Midőn a legény látja az agg tiszteltest, öröm sugárzik le arcáról s megnyílik az ajka: „Hála Isten!” A szülők kivonulnak a szobából. A legény meggyöngy s megáldozik; azután félve kérli: „Tisztelendő atyám, van-e becsületem?” „Van, fiám, van. Ki keresztény módon hal meg az becsületes.”

S a legény boldog mo-ollyal ajkán hunyja be a szemét.

Mi azonban ezen egészségügyi szabályok elterjesztése érdekében ennél tovább mennénk. Ajánljuk a földmivelésügyi miniszternek, hogy bírja rá kollégáját: a kultuszminiszterre arra, hogy e közhasznú könyvet az összes népiskolai tanítóknak küldje meg és utasítsa őket, hogy az egészségnek ezen elemi szabályait ismer-tessék meg felsőbb osztályú növendékeikkel. A fogékony gyermeki elmébe ha egyszer az ily szabályok bevésszülnek, azokat egész életükön át megőrzik.

Városi ügyek.

1433/909.

Hirdetmény

A peronospora vitikola (szőlőragya) a múlt évben is fellépett és tetemes kárt okozott.

Felhívom tehát a szőlőtulajdonosokat, hogy a permetezést a nyár folyamán el ne mulasszák, mert akik az idő vonatkozó megyei szabályrendelet intézkedéseinek meg nem felelnek 2-100 koronáig megbüntethetnek.

Köszeg 1909. május hó 6-án.

August János,
polgármester h.

1477/909.

Hirdetmény.

Közérteszem, hogy folyó évi május hó 16-tól kezdve adó-felvételek csak délelőtti órákban történhetnek.

Kivételt képez február, május, augusztus és november 13 14 és 15. napja, a mikor délután is történhetnek adófelvételek.

Köszeg, 1909. évi május hó 7.

August János,
polgármester h.

1736/1909.

Hirdetmény.

A Szmolján Pál helybeli sertés-telepén fellépett sertésvész miatt a sertésvásárt további intézkedésig betiltom.

Köszeg, 1909. évi május hó 27-én.

August János,
polgármester h.

Hirek.

Boldog pünködsi ünnepeket kívánunk lapunk olvasóinak és olvasóinak,

a „Köszeg és Vidéke”
szerkesztője.

— **Eljegyzés.** Terplán Fridát, Terplán Kornél kir. járásbíró leányát, eljegyezte Brador József tanár.

— **Nyugalomba vonult százados.** Szendy Lajos m. kir. honvédszázados, tekintettel megrongált egészségére, beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét.

— **Gyászrovat.** Decker János nyugalmazott kir. teleköznyvezető 68 éves korában Köszegen elhunyt. Temetése kedden ment végbe általános részvétel mellett.

— **Érettségit tett hadnagy.** Thold Dezső a m. kir. 18 ik honvédszázados közlegény zászlóaljának hadnagya, a közelmúlt napokban jó sikerrel tett érettségi vizsgálatot a felsőlövői főgimnáziumban.

— **Városi közgyűlés.** Köszeg város képviselőtestülete június hó 9-án rendes közgyűlést tart, melynek napirendjén több fontos tárgy szerepel.

— **A hatósági mézsárszék,** mely a városházán állítottatott fel, már teljesen készen áll. Csinos, izléses berendezésével, felülmúlja akármelyik magán mézsárszékét. A sikerült berendezés a helybeli ipar dicséretére vall, mert az összes felszerelést községi iparosok állították elő. A hatósági mézsárszéknek egyelőre nem célja a mézsárosokkal konkurálni, célját annak idején lapunkban ismertettük, de ha a szükség úgy kívánja, most már a túl magas húsárak ellen is berendezkedik majd a város. A közönség körében újabban mind sűrűbben felhangzik a panasz, hogy indokolatlanul drága a hús Köszegen, pedig az élőmarha ára már régóta alaposan leszállt. Tegnap volt a hatósági husszékben az első kimérés. A marhalus eleje 80 fillér, hátulja 88 fillér volt, a sertés húsé 144 és 152 fillér, a szalonna 150 fillér. Két-három óra alatt elvitték az egész készletet. Százán és százán tolongtak a városház kapujában. Különösen a szegényebb néposztály. Hogyne, mikor 30—40%-al olcsóbban kapják. Csak legyen rá gondja a hatóságnak, hogy mindig elég készlete legyen. A kisgazdák is jól járnak, ha ott méretik ki levágandó állataikat. A hatóság az egész bevételből csak 5%-ot tart vissza kezelés költségére.

— **Kávéház megnyitás.** A Karner kávéház, mely teljesen újonnan rendezkedett be, ma vasárnap ünnepélyesen fog megnyitni. A zenét Kámpási szombathelyi zenekara fogja szolgáltatni.

— **Sertésvész.** Szmolján Pál helybeli sertés-telepén fellépett sertésvész miatt a városi hatóság a sertésvásárt további intézkedésig betiltotta.

— **Majális.** A helybeli ev. tanulóifjúság majálisa f. é. június hó 1-én lesz a Klauzen erdőben megtartva, melyre a tanulóifjúságnak barátjai és jótévedői ezennel tisztelettel meghívotnak. Kivonulás az ünnepély helyére zenekísérettel délután 1 órakor. A tantestület.

— **Tűzoltó majális pünkösd hétfőn** a Klauzen erdőben. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély a reakövetkező vasárnapon lesz megtartva.

— **Turista ünnep az Irottkőn.** A pünködsi ünnepek alatt nagyszabású turistaünnepségnek lesz színhelye a rohonc hegységében. A dunántúli és országos turista egyesület nagyszabású kirándulást rendez Irottkőre, ahol egyuttal értekezletet is fognak tartani az irottkői kilátó torony újraképzése iránt alakítandó akció érdekében. A turista kiránduláson Sopronból harmincan vesznek részt. Megjelennek a községi és szombathelyi turisták is. A kirándulók két csoportban érkeznek. Az egyik Lékán át Hidegkut felé megy az Irottkőre, másik pedig Rohonc felé. Hétfőn az Irottkőn lesz az értekezlet Havassy tanár elnöksége alatt. Rohonc előjárósága nagy előkészületeket tesz a vendégek fogadására. A község az irottkői kilátó tornyot annyira helyre állított a, hogy a torony veszély nélkül megmászható és így szép idő esetén remek élvezet nyílik a kiránduló közönség részére.

— **Térzene.** Ma vasárnap délelőtt 11 órakor a főtéren térzene lesz.

— **Kertmegnyitás.** A mulató kertel ma vasárnap nyitják meg. Lesz tekeverseny és cigányzene.

— **Vásár.** Gyönyörű vorfényes tavaszi idő kedvezett a hétfői országos vásárnak, amely nagy látogatottságnak örvendett. A marhatelhajtás óriási volt, ám a vételkedv annál lanyhább. Alig jelentek meg kereskedők az állatvásáron, ami annak a hírnek pontos igazolása, hogy Bécsben igen nagy a huskinlát. Az árakat eleinte elég magasán tartották a gazdák, de látva a vételkedv hiányát előbb 10 majd 20 százalék kal leszálltak. Így is a vásárra felhajtott 1200 szarvasmarhából mindössze 482 kelt el.

— **Az elektromosság az építés szolgálatában.** A királyuti Borhi-féle házépítésnél a téglafelvonó gépet elektromos erő hajtja. Ez az első eset, hogy építésnél kihasználják az elektromos telep erőforrását. A szerelés csodálatosan egyszerű, munkaerőben pedig jelentékeny megtakarítást jelent. Lassan bár, de idővel majd csak észreveszik iparosaink mind, hogy a villamos erő felhasználását milyen hasznosan lehet kiaknázni.

— **A gőzgépezet és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái** Sopronban június hó 6. napján d. e. 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartani. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szentgyörgy-utca 20.) küldendők.

— **Déli vasút.** A pünkösdi ünnepek alkalmából a rendes vonatokon kívül f. évi május hó 29., 30., 31. és június hó 1-én Wien-Wr.-Neustadt-Sopron és Harka-Kópháza, valamint május hó 30., 31. és június hó 1-én Harka-Kópháza-Sopron-Wr.-Neustadt-Wien, továbbá május hó 30. és 31-én Szombathely és Kőszeg között még külön személyvonatok fognak közlekedni. E vonatok a következő menetrend szerint közlekednek: Május hó 29-én a közvetlenül Wienből közlekedő s onnan d. u. 4 óra 55 perckor induló 315/a sz. külön személyvonat indul Wr.-Neustadtból este 6 óra 23 perckor, Sopronba este 7 óra 20 perckor, Harka-Kópházára este 7 óra 31 perckor érkezik. Május 29-én a 315/b sz. külön személyvonat indul Wr.-Neustadtból este 6 óra 10 perckor és Sopronba este 7 óra 15 perckor érkezik. Május hó 30. és 31-én és június hó 1-én a közvetlenül Wienből közlekedő s onnan reggel 7 óra 35 perckor induló 315/a sz. külön személyvonat indul Wr.-Neustadtból reggel 8 óra 50 perckor és Sopronba délelőtt 9 óra 48 perckor érkezik. Május hó 31-én a 315/a sz. külön személyvonat indul Wr.-Neustadtból este 6 óra 23 perckor, Sopronba este 7 óra 20 perckor és Harka-Kópházára este 7 óra 31 perckor érkezik. Május hó 30., 31. és június hó 1-én a 318. sz. külön személyvonat indul Sopronból délelőtt 11 óra 08 perckor, Wr.-Neustadtba délután 12 óra 25 perckor, Wienbe délután 2 óra 10 perckor érkezik. Május hó 30., 31. és június hó 1-én a 308/a sz. külön személyvonat indul Sopronból este 8 óra 44 perckor, Wr.-Neustadtba este 7 óra 54 perckor, Wienbe este 9 óra 28 perckor érkezik. Május hó 31-én a 314/II. sz. külön személyvonat indul Harka-Kópházáról este 8 óra 20 perckor, Sopronból este 8 óra 35 perckor, Wr.-Neustadtba este 9 óra 45 perckor, Wienbe este 11 óra 45 perckor érkezik. Május hó 30. és 31-én az 1610. sz. külön személyvonat, indul Szombathelyről este 10 óra 40 perckor, Kőszegre este 11 óra 25 perckor érkezik. Május hó 30. és 31-én az 1609. sz. külön személyvonat, indul Kőszegről este 8 óra 40 perckor, Szombathelyre este 9 óra 25 perckor érkezik. Mind-e vonatok közönséges személyvonatu menetjegyek váltása ellenében használhatók.

— **A vasúti igazgatóság ülése.** A kőszegi vasút állami kezelésbe vételének ügye végre eljutott abba a stádiumba, hogy immár semmi nehézsége sincs annak, hogy az ősszel a Déli vasút kezeiből állami üzembe legyen adható a kőszeg-szombathelyi vasút. A megállapodások a máv. és a helyi érdekű vasút kiküldötti közt nagyjában már december hónap létrejöttek. De a máv. igazgatósága csak most küldötte le a szerződés-mintát a kőszeg-szombathelyi h. é. vasút igazgatóságához tárgyalás és hozzájárulás céljából. Az igazgatóság csütörtökön tartotta meg e fontos ügyet tárgyaló ülését (Czeke Gusztáv elnökelete alatt). Először a rendes közgyűlés tárgyait készítették elő. Tárgyalták a múlt év forgalmáról és üzleti eredményeiről szóló jelentést és örömmel vették tudomásul, hogy a vasút forgalmi statisztikája ismét jelentős fejlődést mutat. Az igazgatóság a jelentést a közgyűlés elé terjeszti, melynek határnapját június hó 26-ikában állapították meg. A közgyűlés tárgyai az évi jelentés, két igazgatósági tag és 3 felügyelőbizottsági tag választása. Ezután *Freyler* Lajos ismertette a vasút állami kezelésbe való átvételének ügyét. Előterjesztette és ismertette a múlt év decemberében történt tárgyalásokról szóló jegyzőkönyvet és azt a szerződés mintát, amelyet a máv. igazgatósága az állami kezelésbe vétel dolgában összeállított és elküldött. Az igazgatóság ponttól pontra tárgyalta a szerződés tervezetét és azt általánosságban elfogadta. Az egyes részletek tárgyalásánál az igazgatóság tagjai homályos pontokat találtak, amelyekre vonatkozólag elhatározták, hogy felvilágosítást kérnek a máv. igazgatóságtól, illetve az egyes pontozatok részletesebb körülményeit fogják kívánni. Az igazgatóság határozata alapján most már misem áll útjában annak, hogy a régóta tervezett állami üzembevitel még az ősz folyamán megtörténhessen. Az átvétel határideje még ma nem állapítható meg, minthogy a megállapodások fixirozása csupán az ősszel egybehívandó rendkívüli közgyűlésen a máv. igazgatóságának válasza után fog megtörténni. Minden valószínűség szerint az októberi menetrendben a kőszeg-szombathelyi vasút már mint a máv. vasútnak fog szerepelni. Az eddig történt megállapodások igen kedvezően alakultak ki a kőszegiek javára. Az átvétel úgy történik, hogy a jövedelem 50 százaléka az üzem-

vívó államvasuté, a másik fele pedig a részvénytársaságé lesz. Kőszeg város részesezése az eddigi arányban továbbra is biztosítva van. A máv. a vasút összes rezszi kötelességeit viseli, ellenben a vasúttársaság köteles az átvételnél a felépítményeket átalakítani és a vasúti simpart rendes nyomtávúvá elkészíteni, úgy hogy a sínek hordképessége 6000 kg-ot elbírja. Ezen új beruházások költsége körülbelül 330.000 koronába kerül. A vasúttársaság ezt a beruházást vállalja és a szükséges átalakításokat az őszig elvégzi. A kőszeg-szombathelyi vasúttársaság igazgatósága jegyzőkönyvben mondott köszönetet a kiküldöttek működéséért és ezzel az ülést véget ért.

— **Tanfogyűlés.** A szombathely-egyházmezei rom. kath. tanító-egyesület kőszegi köre tavaszi gyűlését f. évi június hó 3-án d. e. fél 11 órakor tartja Salfán, melyre az egyleti tagok, valamint a tanúgy barátai és az illető község előljárósága meghívotnak. Az ülést 11 órakor szentmise előzi meg.

A kőszeg-doroszlói tűzoltó-ünnepély alkalmával a következők teljesítették felülfizetést az egylet javára: Kőszegfalvi Laeline Hugó 10 kor., Weber N. 30 fill., Hühner 1.40 k., Fatalin Imre 40 fill., Klein Samu 40 fill., Gneisz Ferenc 40 fill., Fröhvirth Antal 40 fill., Itj. Kirchnopf Mihály 1 kor., Itj. Róth Jenő 1 kor., Bertók Janos 80 fill., Koczor Gyula 40 fill., Kis Gyula 2 kor., Hacker Dávid 80 fill., Kirchnopf Mihály 2 k., Németh N. 2.80 k., Czekker N. 40 fill., Sági Liza 40 fill., Stirling N. 20 fill., Róth Ferenc 40 fill., Koller N. 40 fill. Halás köszönetet mond az egylet nevében a parancsnok.

— **Kerékpárosztályok az őszi fegyvergyakorlatoknál.** A folyó évi őszi fegyvergyakorlatok alkalmával kerékpárosztályokat fognak felállítani, melyekhez a fegyvergyakorlatokra bevonuló azon nem túlságosan katonák is beosztanak, kik ezen célra jelentkeznek és egy jókarban lévő, használható kerékpárral bevonulnak. A kerékpárosok fegyvergyakorlat végével mindennap után 2 korona kártalanítási pótlékot kapnak. A kerékpárosztályhoz való beosztás előtt a kerékpárokat bizottságilag vizsgálják meg. A kerékpárosztályokhoz való beosztás iránti kérvények az illetékes járási tisztviselőknél azonnal beadhatók.

— **Katonák az aratáson.** A hadvezetőség határozatot hozott a katonák szabadságolása iránt a nyári mezőgazdasági munkaidő tartamára. A szabadságolás a gabona-, tengeri- és szénaratók idején történhetik majd meg. A katonáknak kihallgatáson kell kérniük a szabadságolást, s azt a csapatparancsnok adja meg. Három héti tarthat a szabadság s ezalatt a katonáknak civilben kell járniuk és a községi előljáróságtól bizonylatot kell hozniuk, hogy csakugyan mezei munkával voltak ez idő alatt elfoglalva.

— **Hiteles hadköteles.** Kaposvárott történt: A sztrópkói járásból egy legény állott az utóállítási bizottság előtt. Menetlevele pontosan ki volt töltve, a menetlevél végére pedig odairták: „S végül a menetlevéllel utazó hadköteles balvállára az itt látható hivatalos pecsétünk van rányomva.” Nem csekély módon bántott ezen az utóállító bizottság, mely azonban csakhamar meggyőződött arról, hogy egy cseppet sem tréfa, mert a mikor a hadköteles a szobában Adámkosztumban a bizottság elé járult, balvállán csakugyan ott ékeskedett a hivatalos pecsét: „A sztrópkói járás főszolgabírói hivatala.” Ez a hitelesség netovábbja.

— **Husvizsgáló tanfolyam.** A második husvizsgáló tanfolyamot hétfőn kezdik meg Szombathelyen. Összesen 20 hallgató jelentkezett. A tanfolyam előadója Koch Béla kőszegi kir. állatorvos.

Közgazdaság.

A házinynlak legeltetése.

Az angol hadsereg Morant nevű őrnagya egy készüléket konstruált, amelynek segítségével a házi nyulak, minden különös felügyelet nélkül magukra hagyva legelészhetnek.

A 2-3 cm. erős deszkából álló készülék 150 cm. hosszú, 75 cm. mély, elől 60 és hátul 50 cm. magas, elől mint egyéb nyulólánál a deszka helyett drótháló alkalmaztatik. A láda teteje szintén deszkából készül, de pléhvel van borítva, a fedődeszka pedig felemelhető, mert a nyulat felülről tesszük a készülékbe.

Egy rajzon láttam, hogy a szekrényben még fízató is található, amiből azt kell következtetni, hogy a nyulak abban huzamos időn át tartózkodnak.

Nézetünk szerint a pléhvel fedett láda kissé meleg tartózkodási hely az állatok részére, a mi bár valószínű, hogy a praktikus angolok a készüléket nyáron terabélyes fa alá helyezik. Ha a készülék alatti tű le van rágva, a ládat gyepesebb helyre tesszük.

Aki a Házinynyulenyésztésről bővebbet kíván olvasni, hozassa meg a Csillaghegyen, Budapest mellett megelenő Házinynyulenyésztés és Értékesítés című szaklap egy mutatóvány számát ingyen.

Országos Tenyészállatkiállítás Budapesten.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kezdeményezésére létesült Országos Tenyészállatkiállítás június hó első napjaiban fog megtartani Budapesten. A kiállítás iránt az ország gazdaságosága körében páratlan érdeklődés nyilvánult meg, úgy hogy Jeszenszky Pál a kiállítás főtitkára által egybeállított adatok szerint a most letelt bejelentési határidő zártáig kiállításra bejelentettek: 143 drb. lovat; 1685 drb. szarvasmarhát; 1054 drb. juhok és 941 drb. sertést. A kiállítás építkezése Budapesten a Tattersall telepen most vette kezdetét, s tekintettel a bejelentett nagy állatállományra a Tattersall óriási belterülete nem bizonyult elegendőnek, úgy hogy a külterületeit is igénybe kell venni a kiállítás céljaira. A rendezés sulyos munkájában Jeszenszky

Pál kiállítási főtitkárral osztozik Kovácsy János titkáris. A rendezőbizottságnak 50.500 korona áll rendelkezésére a kiállítási díjazások céljaira, melyből a lovak csoportjában 6000 kor.; a szarvasmarha csoportban 30.100 kor.; a juhok csoportjában 8500 kor.; a sertések csoportjában pedig 6000 korona kerül kiosztásra. A kiállítás megnyitására a rendező bizottság József kir. herceg ő fenségét fogja felkérni. A kiállítás tartama alatt, előreláthatólag június 5-én tartatik meg az Országos Gazdakongresszus s ugyancsak egyidejűleg lesz Budapesten a Nemzetközi Tejgazdasági Kongresszus és a Tejgazdasági kiállítás is. Az országos tenyészállatkiállításra az Országos Gazdakongresszus alkalmából csoportos társasutazások is lesznek, melyek rendezésére a kiállítás rendező bizottsága az egyes vármegyék gazdasági egyesületeit kérte fel.

Regény.

A szív örvényei.

Írta: Bonniéres Róbert. (Folytatás.)

XII.

Roger Collionsból egyenesen Chalonsba ment; a hadgyakorlatok befejeztével visszatért Toureltesbe, de előbb Párizsban állapodott meg, ahol fölke-este Glouvé abbét. Bevezették a főtisztelendő ur dolgozó szobájába és amíg itt a ház urát várta, kíváncsian nézett körül. A szoba egyszerű berendezésű volt; középen hosszú fekete asztal állt egy igen olcsó szőnyegen. — A kandallóval átellenes falnál könyvtárvány volt elhelyezve, annak egyes osztályaiban pedig Aquinói Sz. Tamás művei, Tardiues Ambri és Claudius Aernad könyvei, valamint Spullernek a jezsuitákról irt munkái voltak.

Az abbét Roger végtelen látogatása meglepte, mert most először történt, hogy a fiatal ember itt kereste fel. Roger jó formán maga sem tudta, hogy miképp magyarázza ki látogatása célját, nem akarván ajóstul rohanni a házba és így a társalgás eleinte napikérdések körül forgott.

Végre a vicomte méeis helyén valónak találta, hogy a földolgot megérintse és így azt a kérdést intézte az abbéhoz, hogy az egyház megengedi-e egy katholikusknak egy zsidónóval való házasságát.

A lelkész a kérdés nem lepte meg különösen, vagy legalább is nem mutatta meglepetését.

— Zsidónó tehát? — kérdezte lassan és elgondolkozva.

— Igen, — bólintott Roger.

— Nem áttért zsidónó?

— Nem, abbé ur.

— A kérdés komoly és beható megfontolást igényel.

— Eljöttem, abbé ur, — hogy...

— Igy tehát vegyes házasságról van szó? — szölt közbe az abbé élénken.

— Ugy van, abbé ur.

— Hm... az egyházjog szerint ily házasság nem létezik, — szölt a lelkész.

— De abbé ur. ez tévedés lehet, — kiáltott Roger leverten; — példákat tudok önnek említeni.

— Ezt nem vonom kétségbe; de mégis kötelességem önt arra figyelmeztetni, hogy az ilyen házasság az egyházjog szerint érvénytelen.

— De abbé ur...

— Engedje, hogy befejezzem!

— Nem lehet...

— Kérem, hallgasson meg, — szölt a lelkész barátságosan mosolyogva.

— Egészen túl vagyok, abbé ur.

Először is tehát ismételtlen ki kell jelentenem, hogy az ilyen házasság egyházjogilag érvénytelen. Ötven év óta azonban a zsidók itt is, epp úgy, mint mindenütt erős állásokat vívtak ki maguknak és oly jelentőségre tettek szert, mellyel számolni kell. E körülmény tekintetbe vételével a romai nunciatura minden egyes esetben, ahol különös okok fognak fenn megadja az ily egybekelésekhez szükséges engedélyt, sőt, azt merném állítani, hogy ezt a felmentvényt nem tagadja meg soha, mihelyt arról van szó, hogy a polgári házasságot szentesítse, azt mintegy törvényesítse, hogy ezáltal nagyobb bajt előzön meg.

— Ez persze egészen másképp hangzik, — szölt Roger, ki megkönnyebbülten lélekzett fel, míg az abbé szemeit lesütve, kezeit kabátja ujjába rejtve, így szölt tovább:

— A felmentvény megszerzése csekély nehézséggel jár, ha azt tekintélyes családok kérik; e tekintetben az egyház felrehabilitált századunk igényeinek teljesen megfelel. En persze nem tudom, hogy a jelen esetben kiról van szó...

— Magamról, — felelt Roger halkán.

— Önről, Roger ur? — ismételte a lelkész jóakarólag, — oh, ez nagyon egyszerűíti a dolgot! A Martin d'Espagne család általában oly közbücsülésnek örvend, hogy talán Rómába sem kell majd fordulni. E dolgok tekintetében teljes au fait vagyok és bizalmasan meg-uzghatom önnek, hogy az itteni nunciaturán mindig találkozik néhány úrlap, melyek kitöltése ó magassága, tetszésére van bízva. A szent atya bölcsesége előrelátta az ilyen eseteket. A mi már most a vegyes házasságból származó gyermekeket illeti...

— Oh, ennyire nem vagyunk még, — ellenkezett Roger, majd fontoskodva így szölt: Abbé ur, anyámnak még sejtelmé sincs elhatározásomról és az ön szives partolására számítok a nehézségek és akadályok elhárításánál, melyek okvetlenül találkozni fognak nála.

(Folytatjuk.)

Bornylvántartáshoz

szükséges nyomtatványok raktáron vannak
Feigl Gyula-féle könyvnyomdában
Kőszegen.

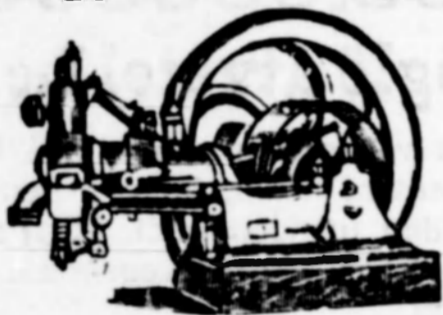

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb
a Réthy-féle pemetefü **czukorkánál**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és
határozottan Réthy-félét kérjünk,
mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz 60 fillér.
Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.
Németország egyik legrégebbi és
— legnagyobb motorgyára —

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-
motorokat és lokomobilokat
— valamint **Szivógázmotorokat.** —

MEGLEPŐ UJDONSÁG!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő
óránként **1 fillérbe** kerül.
Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa
Budapest, Teréz-körút 41. — Telefon 12-91
Legmelegebbmenő jótállás! — Kedvező fizetési feltételek!

ROPS
biztonsági
gyorsfűző.
Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul, elalszik.
Szesz ki nem folyhat.

Szesztogynsztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkeket
árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.
ROPS Fémáru Részv.-Társ.
BUDAPEST, V., Külső-Váczi-ut 74/39.

Helybelli elárulató:
NAGY SÁNDOR.

Nyomdász tanoncnak
felvétetik egy jóra való fiu
Rónai Frigyes
nyomdatulajdonosnál.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy róziának bizonyult háziszor, mely már sok év óta leg-
jobb bedörzsölésnek bizonyult kőrvényesél, osztrál és
magnéziáknál.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásár-
láskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget
fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter
cséziogyzással ellátott dobarba van csomagolva. Ara üve-
gekben K — 80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden
gyógyszertárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerárta az „Arany arszlához”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

STOCK COGNAC MEDICINAL

szavatolt valóli borpárlat
CAMIS & STOCK
gőzpároló telepéből
BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó
hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Meghívó

a kőszegi önkéntes tűzoltó-egyesületnek

1909. évi november hó 14-én délután 3 órakor

a városház tanácstermében tartandó

közgyűlésére.

Tárgysorozat:

Elnöki jelentés.
Főparancsnoki jelentés.
Pénztárnoki jelentés.

1 választmányi tag választása.
Indítványok.

Az elnökség.

A kőszegi önkéntes tűzoltó-egyesület számadása az 1908. évről.

Bevétel	K f	Kiadás	K f
1. Pénzkészlet 1908. január 1-én	557 06	1. Szertáros fizetése	240 —
2. Február hó 1-én rendezett bál tiszta jövedelme	529 33	2. Őrszolgálat	291 80
3. A kőszegi takarékpénztár adománya	100 —	3. 2 kürtös fizetése	60 —
4. Tagsági díjak után	651 60	4. Tagsági díjak beszédésével megbi- zott fizetése	80 —
5. A es. és kir. alreáliskola járuléka	120 —	5. Világítás 1907. és 1908-ban	307 16
6. Az aug. hó 2-ikán tartott kerti ünne- pély jövedelme	205 10	6. Új egyenruhák beszerzése	490 70
7. Eladott régi tömlők után	10 50	7. Szerek tisztogatása	29 80
8. Néhai Bíró ur hagyománya	100 —	8. Iparosok és szállítók számlái	408 85
9. Néhai Wölfe Vilmos ur hagyománya	100 —	9. Társaságok látogatása alkalmával felmerült költség	209 74
10. A szinielőadás jövedelme	44 70	10. Egyenleg (pénzkészlet 1908. dec. 31-én)	733 89
11. Időközi kamat	33 65		
12. Városi segély	400 —		
Összesen	2851 94	Összesen	2851 94

Unger Károly
e pénztáros.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk:

Gratzl János s. k. Martinkovich Mátya s. k. Kirckknopf Mihály s. k.
Kőszeg, 1909. november hó 4 én.

BÜKKFASZÉN

szivógázmotorok üzeméhez,
gyári üzemekhez, vasalási célokra

kapható waggonrakományonként valamint
— — kisebb mennyiségben is — —

KREMLER MIKSA
faszénermelő ezégnél **HARCS.**
Termelő hely Gyulaves
Horvát-Szlavonország.

Bohn kikindai cserepe.

Saját érdekében

csak **BOHN-féle**

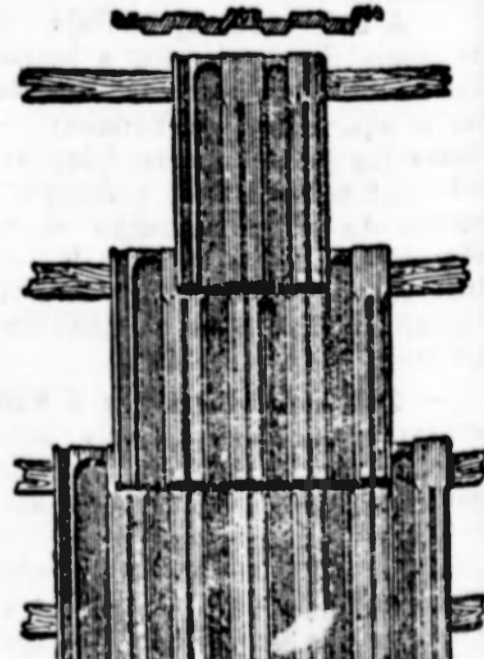
nagykikindai és zombolyai cserepet
fogadjon el és utasítson vissza más
: : silány minőségű cserepet, mert : :

csak a **BOHN-féle**

cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

Tessék mintát és árjegyzéket kérni.

BOHN-CSERÉPGYÁR Zombolya.

Bohn zombolyai cserepe.